

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

6.K.118
7/7620
7621
7622
7623
7624

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-
Konu : Soru Önergeleri

22 .05/2009
HAZİRAN 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11.05.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12796 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Ergün AYDOĞAN'a ait 7/7620, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/7621, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/7622, İzmir Milletvekili Abdurrezzak ERTEN'e ait 7/7623 ve Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/7624 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/7620 (1 sayfa)
2. Görüş 7/7621 (2 sayfa)
3. Görüş 7/7622 (3 sayfa)
4. Görüş 7/7623 (1 sayfa)
5. Görüş 7/7624 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ramazan Kerim ÖZKAN

Burdur Milletvekili

Esas No

:7/7622

Ülkemiz 4.6 milyon arılı kovan ile arı varlığı açısından Dünyada 2. sırada 82.3 bin ton bal üretimi ile ise 4. sırada bulunmaktadır. Sektörün bu denli mevcut büyüklüğü göz önüne alındığında ise ülkemizde henüz bir Arıcılık Kanunu'nun bulunmaması büyük bir eksiklik olarak ilk bakışta göze çarpmaktadır. Arıcılık kanunun bulunmaması doğal olarak uygulamada büyük çaplı aksaklıklar ve sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

SORU 1) Arı konaklaması yapılan bölgelerde yasal olmamasına rağmen bölgedeki toptan bal fiyatının onda biri kadar bir ücret muhtarlığa ait araziye muhtarlığa, şahıs malı ise şahısa ödenmektedir. AB ülkelerinde ise bunun tam tersi bir uygulama ile konaklanan arazi sahibi, arazideki polinizasyonu sağladığı için arı yetiştiricisine koloni başına arazinin niteliğine göre 100-200 Dolar arasında bir ücret ödemek durumundadır. Dolayısıyla arı yetiştiricisi bal üretiminin yanında polinasyondan da para kazanmaktadır.

Yine ormanlık arazilerdeki konaklamalarda Orman İşletmeleri yetiştiricilerden ücret talep etmektedirler. Oysa yine ormanlık arazilerde arıların konaklaması yine polinasyonu sağlayacağından orman arazisinin vasfını iyileştirecektir. Ülkemizde bal üreticilerinin zaten imkânsızlıklar içerisinde üretim yapmalarına karşın bir de konaklama ücreti ödeyerek bu şekilde mağdur edilmeleri hakkındaki görüşleriniz nelerdir.

SORU 2) Arı yetiştiriciliğinde özellikle "Varova" mücadelesinde kullanılan organik ilaçların maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle yetiştiriciler bu mücadele için maddi sıkıntılar yaşamaktadır. Bu hastalığın önlenmesinde etkin mücadele sağlamak amacıyla ve Varova mücadelesinin tüm koloniler için toplu bir şekilde yapılmasına olanak sağlamak amacıyla , ülkesel düzeyde birlikler veya Bakanlığınız tarafından bu ilaçların ücretsiz olarak temin edilebilmesi için bir sübvansiyon sağlanmasını düşünüyor musunuz ?

SORU 3) Pazar yeri veya sokakta satılan menşe-i belirsiz balların kontrol ve denetimlerinin hangi kurum ve kuruluşlarca yapıldığı veya gerçek yetkinin kimde olduğu konularında bir karmaşa yaşanmaktadır. Bu konularda bir etkinlik kazandırılması ve gerçek bal üreticisinin korunması amacıyla gerçek anlamda bir kontrol ve denetim mekanizmasının oluşturulmasını uygun buluyor musunuz?

SORU 4) Ülkemizde bal üretim maliyetleri oldukça yüksektir. Bu nedenle bal ihtiyacının önemli bir kısmı ithalat yolu ile sağlanmaktadır. Bu durumda bu denli önemli bir potansiyele haiz ülkemizde üretici açısından bir mağduriyete neden olmaktadır. Bu üretim maliyetlerini düşürmek amacıyla üreticiye ihracat fiyatından şeker verilmesini, nakliyede mazot desteği, gezginci arıcıya gereksinimi olan kovan, mum, orman envalinden kovan tahtası desteği, alet ekipman ve proje desteği sağlanmasını düşünür müsünüz?

SORU 5) Bal üreticilerine kovanların tescil edilmesi amacıyla bir plaka verilmektedir. Bu plakaların maliyeti 49 kuruş olmasına karşın bazı illerde 1.25 TL ile 2.0 TL arasında değişen miktarlarda satılmakta, üstelik bu plakaların yetiştirici birlikleri aracılığıyla çakılması istemiyle yol ve işçilik masrafları adı altında bir ücret talep edilmektedir. Burada ülke genelinde 10 milyon TL civarında bir rant sağlanmaktadır. Bu rantın nasıl değerlendirildiğini açıklayabilir misiniz?

SORU 6) Arıcılık Kayıt Sistemine (AKS) kayıtlı olmayan kovanlara nakil belgesi verilmemesi konusunda Bakanlığınızca bir çalışma yapılmasını düşünüyor musunuz?

SORU 7) Arıcılık Sektörüyle ilgili "Arı Yetiştiricileri Birliği" ve "Bal Üreticileri Birliği" arasındaki kısır çekişmelerin önüne geçmek amacıyla bu iki birlik arasında bir konsensüs sağlanarak bir " Arıcılık Konseyi" nin oluşturulmasını düşünüyor musunuz ?

SORU 8) Tüm bu sorunların giderilmesi, ülkemizde üretici ve yetiştiricilerin

mağduriyetlerinin giderilmesi ve ülkemizde bal üretiminin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Bakanlığınızca hazırlanacak bir " Arıcılık Kanun"unun yürürlüğe konulmasını uygun buluyor musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8) Gezginci arıcılarımıza Arıcılık Yönetmeliğinde yapılan değişikliklerle ve her yıl yayınladığımız genelgelerimiz çerçevesinde bölgenin arı konaklama kapasitesi göz önünde bulundurularak İl/İlçe Müdürlüklerimiz tarafından azami kolaylıklar sağlanmaktadır. Arıcılık Yönetmeliği Madde 2 (c) bendinde“ Konaklayacak arıcılar; konaklayacakları yer şahıs arazisi ise arazi sahipleriyle, köy arazisi ise köy muhtarlığıyla, diğer tüzel kişiliklere ait arazi ise yetkililerle anlaşma yapar. Arazi sahipleri dışında hiçbir kamu kurum ve kuruluşlarınca, arıcıdan konaklama ücreti dahil hiçbir ad altında ücret alınmaz. Gezginci arıcılardan arazi sahipleri dışında ücret aldığı tespit edilenler hakkında yasal işlem yapılır.” ve (1) bendinde “Devlet ormanlarında konaklayacak arıcıların izin ile ilgili usul ve esasları Orman Genel Müdürlüğüne belirlenir.” hükmü gereği hiçbir kamu kurum ve kuruluşları arıcıdan konaklama ücreti talep etmemektedir.

Varova hastalığı hakkında yetiştiriciler Bakanlığımız İl/İlçe Müdürlükleri tarafından yapılan eğitimlerde bilgilendirilmekte, hastalık ile mücadelede asıl önemli noktanın bilinçli bir arıcılık olduğu anlatılmaktadır.

Gerçekleştirilen eğitim çalışmalarında hastalığın mücadelesinde kullanılması gereken ilaçlar, uygun dozları ve zamanı konusunda bilgiler verilmekte olup, akarlarda oluşabilecek dirençlilikten dolayı münavebeli ilaç kullanımının önemine dikkat çekilmektedir. Varova hastalığı ile mücadelede uygulanacak tedbirler konusunda İl/İlçe Müdürlükleri 2009/10 sayılı “Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Genelgesi” ile talimatlandırılmışlardır.

5179 sayılı “Gıdaların, Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun” gereği gıda zincirinin tüm aşamalarında gıda güvenliğinin sağlanması, kalitenin artırılması, tüketici sağlığının ve haklarının korunması ve güvenli gıda arzının sağlanması Bakanlığımız yetki ve sorumluluğundadır.

Gıda Maddeleri Satış ve Toplu Tüketim Yerlerinin denetim ve kontrolleri “Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik” e (26.09.2008 tarih ve 27009 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan)göre yapılmaktadır.

Bu kapsamda, “Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik” in 11 inci maddesinde “Pazar yerleri, cadde ve sokaklarda, yaş meyve ve sebze hariç her türlü gıdanın açıkta satışı yasaktır.” hükmü bulunmaktadır.

Gıda ve gıda ile temas eden işyerlerinin İl Özel İdaresi/Belediyeden “İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı”, Bakanlığımızdan “Çalışma İzni, Gıda İşyeri Sicil Numarası” ve ürettiği ürün için “ Üretim İzni” almaları gerekmektedir.

Resmi denetim ve kontrollerde, Türk Gıda Kodeksine uygun güvenli ve hijyenik gıda üretiminin sağlanmasının yanında gıda işleme tesislerinin teknik ve hijyenik normlarının geliştirilmesi başlıca hedefleri oluşturmaktadır. Bakanlığımız merkezde Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, 40 adet resmi il kontrol laboratuvarı ve ülke genelinde 81 İl Müdürlüğü ve tüm illere bağlı ilçe müdürlüklerinde görev alan yaklaşık 4975 gıda denetçisi ile gıda zincirinin tüm aşamalarında hijyen denetimleri yürütülmektedir. 2008 yılı 762 adet bal denetimi yapılmış olup, 83 adet idari para cezası ve 6 adet savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur. Yine 2009 yılının ilk iki ayında 106 adet denetim 6 adet idari para cezası 1 savcılığa suç durusunda bulunulmuştur.

Ülkemizde Bal ithalatına yalnızca, bal üretim sezonu dışındaki dönemlerde izin verilmektedir. Bakanlığımız destekleme politikası gereği bir sektörde desteklenmenin çeşitlendirilmesi düşünülmemektedir. Bütçe imkânları dâhilinde tüm arıcıları kapsayacak şekilde arıcılık desteklenmeye devam edilecektir. İmkân dâhilinde ileriki yıllarda koloni

başına destekleme ödemesi arttırılarak arıcının ihtiyacı olan malzemeyi temin etmesi sağlanabilecektir.

Bakanlığımız ve Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği ile yapılan protokol gereği Arıcılık Kayıt Sistemi'nde etiketler (barkot) Birlik kanalı ile temin edilerek üyelerine dağıtılmaktadır. Etiket fiyatı ile ilgili bir mağduriyet söz konusu ise arıcı üyesi bulunduğu birliği ile mağduriyetini giderecektir.

Arıcıların örgütlenmesini teşvik ve kayıt altına alınması amaçlı desteklemeler Arıcılık Kayıt Sistemi (AKS) üzerinden yapılmaktadır. Bakanlık politikalarının uyumu, sistemin sağlıklı yürütülmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla 30.04.2009 tarihinden itibaren arı ve bal sevklerinde veteriner sağlık raporu düzenlenirken aktif arılı kovanların ve arıcıların Arıcılık Kayıt Sistemine kayıtlı olması koşuluyla, sevk sahibinin toptancı olması halinde ise balın nereden temin edildiğine dair belgelerin ibraz edilmesi suretiyle sevklerine izin verilmektedir.